

Vlaams
Parlement

vergadering **C1**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 30 september 2014

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van de heer Stefaan Sintobin tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de nog steeds ontbrekende berichtgeving aan de veehouderij over de concrete impact van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) – 10 (2014)	3
VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de effecten van neonicotinoïden op het vogelbestand – 21 (2014)	11
VRAAG OM UITLEG van de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanpassing van de kaart van overstromingsgevoelige gebieden – 40 (2014)	14
VRAAG OM UITLEG van de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over effecten van het vernietigen van peren op planten en dieren – 42 (2014)	17
VRAAG OM UITLEG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de toekomst van Indaver – 45 (2014)	19
VRAAG OM UITLEG van de heer Lode Ceyskens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het opleggen van een ambtshalve/wettelijke hypotheek door het agentschap Inspectie RWO – 24 (2014-2015)	21

VRAAG OM UITLEG van de heer Stefaan Sintobin tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de nog steeds ontbrekende berichtgeving aan de veehouderij over de concrete impact van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) – 10 (2014)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Geachte leden, ik stel voor dat we van start gaan met onze eerste commissievergadering. Ik heb het geluk om ook nog eens op mijn verjaardag deze eerste vergadering te mogen voorzitten. (*Applaus*)

Achteraan staan er enkele bakjes aardbeien, uiteraard van Hoogstraten. Ik stel voor dat die op de banken worden rondgedeeld. Ik hoop dat u kunt genieten van die lekkere aardbeien.

De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, namens onze fractie wil ik u eerst feliciteren, niet alleen met uw verjaardag, maar ook met uw commissievoorzitterschap. Minister, ook u feliciteren wij trouwens met uw verlengd mandaat.

Vorige week zei ik al dat wij eigenlijk de ancients van deze commissie zijn. Minister, ik heb het nog meegemaakt dat de toenmalige commissievoorzitter u en minister Crevits als 'kippetjes' bestempelde. Herinnert u zich dat nog? Dat was ongeveer tien jaar geleden. Ondertussen is hij helaas overleden.

Ik bijt dus de spits af. Natuurlijk, als een vraag wordt ingediend tijdens het reces, en die wordt slechts een maand nadien behandeld, dan wordt in die tijdspanne al een stuk van het antwoord gegeven. Mijn eigenlijke vraag ging over het feit dat de brief over de instandhoudingsdoelstellingen aan de veehouders, aan de landbouwers, nog niet was verstuurd. Eind augustus had dit – terecht – wat commotie gewekt bij de landbouworganisaties, niet het minst bij de Boerenbond, die de ambtenarij zozegd de mantel uitveegde omdat die talmde met het versturen van de brief.

Ik veronderstel dat de meeste collega's wel op de hoogte zijn van dit dossier, maar ik schets misschien kort even hoe het tot stand is gekomen. Meer dan 12 procent van de oppervlakte van Vlaanderen behoort tot het Natura 2000-netwerk. Dat is dus de som van de Habitat- en de Vogelrichtlijngebieden, zoals u wellicht weet. We moeten het nodige doen om deze Europese 'topnatuur' – zoals men dat dan pleegt te noemen – in stand te houden.

Op 23 april, net voor het reces, op het einde van de vorige zittingsperiode, werd binnen de Vlaamse Regering een akkoord bereikt, en dat gebeurde moeizaam, heb ik me laten vertellen. Het zal wel zijn dat een aantal partijen eigenlijk niet zo gelukkig waren met dit akkoord over de instandhoudingsdoelstellingen. Enkele dagen nadien werd het nieuwe Natuurdecreet in ijlt tempo goedgekeurd in het Vlaams Parlement. Het was de bedoeling dat er, nu die natuurdoelstellingen bekend werden, voor elk Natura 2000-gebied een managementplan zou worden opgemaakt, in nauw overleg met het middenveld en alle andere actoren. Daarbij zou vooral maximaal rekening worden gehouden met de sociaal-economische impact.

Om de pil wat te vergulden voor de landbouwers en de veehouders werd gezegd dat zij begin juli, of zelfs begin juni, individueel op de hoogte zouden worden gebracht van de impact van deze beslissing, van dit decreet op elke landbouwer afzonderlijk. Dat heeft lang geduurd. Het Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw

(VILT) meldde op 24 september dat men nu bezig is met het versturen van de brieven, zodat de landbouwers weten waar ze aan toe zijn. Het gaat echter natuurlijk niet alleen over het versturen van die brief, dit gaat veel verder. Mijn bezorgdheid en die van de landbouwers en de landbouworganisaties is er nog altijd.

De kous is niet af met het versturen van een brief waarin staat wat de impact zal zijn op hen en welke initiatieven ze moeten nemen om te voldoen aan alle Europese doelstellingen of aan de instandhoudingsdoelstelling. Het gaat over veel meer dan dat, het gaat over de flankerende maatregelen die werden beloofd. Sommigen weten misschien nog niet dat de vergunning van een aantal bedrijven zal verlopen en niet meer zal worden hernieuwd. Ik weet wel dat er een soort overgangsfase is, waarbij de eerste vergunning pas in 2017 of zo zal verlopen. Desalniettemin gaat het in veel gevallen om bedrijven die met zware inspanningen werden opgebouwd. Ik denk dat het om een honderdtal bedrijven gaat. Met één pennentrek wordt het levenswerk van sommigen tenietgedaan.

Minister, ik had dus niet alleen graag geweten of die brief nu al dan niet is vertrokken, maar ook hoe het nu zit met die flankerende maatregelen. Het gaat niet alleen om flankerende maatregelen voor bedrijven die misschien in 2017 toch een nieuwe vergunning zullen krijgen, maar vooral over de bedrijven die zullen moeten sluiten. Wat zullen de financiële compensaties zijn? Daarover is er nog maar weinig bekend. Vooral daarover zijn natuurlijk heel wat mensen bezorgd.

Voorzitter, ik maak van de gelegenheid gebruik om de vraag wat te verruimen. Dat zult u me ongetwijfeld niet kwalijk nemen. Zo is er bijvoorbeeld ook het geplande regiebureau voor de programmatische aanpak van stikstof, dat blijkbaar nog in de kinderschoenen staat. Ook daarvan had ik graag de stand van zaken gekend. Ik wil ook van de gelegenheid gebruik maken om het te hebben over de algemene kritiek met betrekking tot die Natura 2000-gebieden. Vandaag nog vernam ik via het VILT dat ook de biolandbouw zegt dat de stikstofneerslag niet alleen een probleem is van de landbouw, maar ook van de industrie, ook van het vervoer, ook van buitenlands vervoer. In onze ogen focust men al te zeer op de landbouw en niet op anderen die ook verantwoordelijk zijn voor deze stikstofneerslag.

Dit zijn moeilijke tijden voor de landbouw. Wij gaan morgen in de commissie Landbouw de discussie voeren over de impact van de Russische boycot van onze land- en tuinbouwproducten en over de crisis die nu al jaren duurt in de varkenssector. Ik meen dus dat we er alles aan moeten doen om onze landbouwers toch een duurzame toekomst te geven. Door regelneverij, door het niet verder verlenen van vergunningen zullen we op den duur alle producten moeten importeren. Ik hoop dat het niet zo ver komt.

Door allerlei omstandigheden die ik daarnet heb genoemd, staat de toekomst van onze landbouwers op het spel. Ik vond het dan ook aangewezen om mijn vraag alsnog te laten agenderen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): De heer Sintobin heeft gelijk wanneer hij zegt dat de landbouwers correct geïnformeerd moeten worden. Ik heb begrepen dat dat dezer dagen ook gebeurt.

Het is de bedoeling om de nitraatvervuiling in Natura 2000-gebieden binnen de perken te houden in het kader van de instandhoudingsdoelstellingen. Wij kunnen daar dus niet buiten, dat is een Europese afspraak. Dat zal voor bepaalde bedrijven in die gebieden inderdaad een bittere pil zijn. We moeten nagaan hoe

we die pil kunnen verzachten. Tegelijkertijd zijn er ook mogelijkheden voor bedrijven in de buurt van die Natura 2000-gebieden om zelfs nog uit te breiden.

Ik ga akkoord met de heer Sintobin dat er rechtszekerheid moet komen. Ik denk dat we het daar allemaal mee eens zijn. Het lijkt me dan ook goed, minister, dat u daar nog eens een stand van zaken over geeft.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Eind vorige legislatuur hebben we geprobeerd om met het akkoord dat toen is afgesloten, binnen de Europese verplichtingen die worden opgelegd, een kader aan te reiken waarmee een vergunningenstop kan worden vermeden. Dat mag wel eens heel nadrukkelijk in de verf worden gezet. Maar niets doen was ook absoluut geen optie. Dat zou immers betekenen dat we de problemen voor ons hadden uitgeschoven, of beter naar ons toe hadden laten komen.

We kunnen niet heen om het feit dat die brieven veel later zijn verstuurd dan oorspronkelijk bedoeld. Dat heeft gezorgd voor heel veel onrust bij heel wat landbouwers, vooral bij diegenen wier bedrijfszetel dicht bij een Habitatrichtlijn ligt.

Ik heb begrepen dat er een eerste testzending zou zijn gebeurd op 2 september. Tot op vandaag heb ik geen reacties gehoord van mensen die een brief zouden hebben ontvangen.

Minister, is er zicht op het aantal brieven dat is vertrokken op 23 september? Het is heel belangrijk dat de concrete informatie per bedrijf bekend is. En wat moet er gebeuren op het moment dat de brieven worden geopend? Minister, we moeten op korte termijn duidelijke antwoorden kunnen formuleren aan de +50 procentbedrijven over wat dit in de toekomst voor hen zal en kan betekenen. Vraag is ook hoe we verder gaan met het vermijden van die vergunningenstop. In dat verband wil ik u ook vragen wat de stand van zaken is van de Voorlopige Programmatische Aanpak Stikstof (V-PAS). Wanneer mogen we dat concreet verwachten?

Ik heb nog een kleine vraag die ik heb gelezen in een vraag van de heer Sintobin. Hij maakte een maand geleden melding van het feit dat de overlegplatforms een week later zouden worden opgestart. Dat is na drie weken nog altijd niet gebeurd. Ik wil daarom nog eens bevestigd horen dat die overlegplatforms pas kunnen opstarten zodra de definitieve informatie beschikbaar is.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, ook vanwege mijn fractie van harte gefeliciteerd met uw verjaardag.

Ik sluit me aan bij wat vorige sprekers al hebben gezegd over de onrust die momenteel wel degelijk leeft bij heel wat landbouwers. We weten dat een aantal brieven intussen zijn aangekomen. Sommige landbouwers hebben al laten weten dat die brieven vrij onduidelijk zijn. Onze diensten op de gemeenten hebben de typebrieven ook ontvangen. In het kader van de procedure leek het ons goed om een pleidooi te houden voor eenvoud en duidelijkheid. Wanneer ik echter die typebrieven zie en dan zeker die voor code rood, vrees ik dat dit voor heel wat landbouwers tal van vragen zal oproepen. Wie een typebrief code rood krijgt, kan geen verlenging krijgen van de milieuvergunning. Dat veroorzaakt heel wat onrust en wrevel. Iedereen zit met vragen. Het lijkt me dan ook goed om snel duidelijkheid te geven.

Verder lijkt het me aangewezen om de lokale gemeentelijke diensten goed te informeren. In de provincie Limburg vindt binnenkort via de Boerenbond een infosessie plaats, maar de lokale besturen richten zich tot de provincies die echter niet veel meer informatie hebben dan die typebrieven. De meeste landbouwers zullen zich in eerste instantie tot de lokale diensten richten. Het is dan ook aangewezen die diensten te brieven en duidelijkheid te verschaffen.

Het zou ook interessant zijn om op korte termijn een overzicht te krijgen van het aantal verstuurd brieven, om te weten hoeveel bedrijven onder code rood vallen. Ik weet niet of die cijfers vandaag al bekend zijn. Vanaf 1 november kan de herberekening worden gevraagd. Tegen dan moeten we ook weten wie onder welke code valt. In dat opzicht zou het interessant zijn indien we straks die cijfers zouden kunnen krijgen.

We moeten in elk geval proberen om de onrust die momenteel heerst bij de landbouwers, weg te nemen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, de vraag en de bezorgdheid van de vraagsteller zijn terecht. Er zijn heel wat vragen binnen de land- en tuinbouwsector, en die bezorgdheid is begrijpelijk.

Anderzijds klopt wat de heer Ceyskens heeft gezegd. Op het einde van vorige legislatuur werd na onderhandelingen een medeaakkoord bereikt van de landbouworganisaties. Het is begrijpelijk dat mensen vandaag rechtszekerheid vragen en eventueel ook een perspectief voor de bedrijven die mogelijk bedreigd zijn. Dus: duidelijkheid en rechtszekerheid.

Ik wil er ook op aandringen, minister, dat het flankerend landbouwbeleid en de beloftes die ter zake werden gedaan op het einde van de vorige legislatuur, zeker en vast worden gevaloriseerd.

De suggestie van onze collega om in het verdere proces van informatie ten aanzien van provincies en gemeenten ook de landbouworganisaties te betrekken, is essentieel.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, ook van mijn kant wens ik u een gelukkige verjaardag. De aardbeien komen straks waarschijnlijk onze richting uit. Ik had eigenlijk peren verwacht, maar het zijn aardbeien geworden...

Dames en heren, ik kijk ook uit naar de samenwerking de komende jaren. Ik ben blij met de grote aanwezigheid vandaag en ik hoop dat het zo blijft de komende vergaderingen. Het is ooit anders geweest, ik vind het fantastisch om zoveel enthousiasme te zien.

Mijnheer Sintobin, het is terecht dat u deze vraag over de instandhoudingsdoelstellingen formuleert en dat u, samen met een aantal collega's, een aantal bezorgdheden naar voren brengt. Het is belangrijk om te vermelden dat de beslissing over de instandhoudingsdoelstellingen niet zo maar uit de lucht kwam vallen. Er is jarenlang overleg gepleegd met alle verschillende actoren. Er is een sterk participatieproject geweest. Vanuit Europa werd zelfs bekeken hoe we dit in Vlaanderen aanpakken om ervoor te zorgen dat iedereen deelneemt en dat iedereen weet wat er op het vlak van de instandhoudingsdoelstellingen gebeurt.

We hebben dat hele traject afgelegd omdat we beseffen dat het heel veel impact heeft en dat we er heel voorzichtig mee moeten omgaan. De beslissing die

tijdens de vorige legislatuur werd genomen, is evenwichtig. Alle actoren weten wat er beslist is en wat de consequenties ervan kunnen zijn. Omdat de impact van de instandhoudingsdoelstellingen groot is voor de landbouw, is afgesproken, ook in overleg met alle actoren en ook binnen de Vlaamse Regering, dat we een heel gerichte communicatie zullen voeren ten aanzien van de landbouwbedrijven.

Die communicatie is goed afgestemd. Het heeft inderdaad wat langer geduurd dan was afgesproken, maar dat komt juist doordat men alle informatie heel goed wou samenbrengen en doordat men de brieven goed wou formuleren. Dus ook de inhoud van de brieven is met de actoren op het terrein afgetoetst. Het klopt dat het nogal log is, maar het betreft natuurlijk verregaande en soms technische materie. We hebben geprobeerd om te werken in overleg met de organisaties op het terrein die met de brieven zullen worden geconfronteerd.

Zo is het tot nu toe verlopen. De eerste lichter brieven is weg. Er werden 2000 brieven verstuurd, ze zijn vertrokken op 23 september. Er moeten natuurlijk nog brieven volgen, er komen nog drie afzonderlijke verzendingen: vandaag, op 2 oktober en op 7 oktober. We werken in schijfjes omdat we een helpdesk hebben geïnstalleerd. In de brief staat dat wie vragen heeft over de brief of informatie nodig heeft, die kan contacteren. Als alle brieven tegelijkertijd worden verstuurd en iedereen neemt op hetzelfde moment contact op, dan kunnen de mensen van de helpdesk het niet aan. We werken daarom in stukjes, dat was ook zo afgesproken met de actoren.

Het is wellicht goed om weten dat de eerste 2000 brieven zijn verzonden. Naar aanleiding van de eerste brieven zijn er tot nu toe vijf telefonische contacten geweest. Dat valt al bij al mee, maar dat wil natuurlijk niet zeggen dat er geen telefoontjes meer zullen volgen. Ik vermoed dat alles eerst wat moet bezinken bij de mensen voor ze informatie vragen.

Terecht werd opgemerkt dat de lokale besturen vaak het eerste aanspreekpunt zijn. Men krijgt zo'n brief en weet niet goed wat en hoe, en dus spreekt men de burgemeester, schepenen of mensen van de provincie aan. Daarom werd ook een omzendbrief verstuurd naar de lokale besturen met wat meer achtergrondinformatie en duiding over waar men terecht kan voor informatie.

De helpdesk werkt via de Vlaamse Infolijn, want die is daarin gespecialiseerd en die wordt ook inhoudelijk betrokken. Ook de diverse betrokken administraties zorgen voor een backoffice zodat alle vragen die er zijn via een permanentiesysteem kunnen worden beantwoord.

Bijkomende informatie kan ook altijd worden gevonden op de website van Natura 2000: www.natura2000.vlaanderen.be. Er staat een heel uitgebreide 'Q&A' op met alle mogelijke vragen en antwoorden in verband met de instandhoudingsdoelstelling.

Natuurlijk is communicatie niet het enige dat we doen. De brieven vormen een eerste aanzet om mensen te informeren, maar we zetten nog vier andere stappen, allemaal in overleg. Er is, ten eerste, het regiebureau PAS. Het is ingesteld en in werking getreden. Er is een team van experts die de verdere impact van de stikstofdepositie bekijken en uitzoeken aan welke randvoorwaarden moet worden voldaan bij de aanvraag van een nieuwe vergunning. Ze bekijken ook hoe men in het ergste geval, indien men niet meer in aanmerking komt voor een vergunning, zo goed mogelijk kan worden opgevangen.

Ten tweede, er zijn nog vijf bestaande werkgroepen, en er komen ook werkgroepen bij, die allemaal de verschillende aspecten van de regeringsbeslissing van 23 april verder uitwerken. Alle verschillende actoren en administraties zorgen ervoor dat we op één lijn zitten om al die zaken goed uit te klaren.

Er is ook een stuurgroep die als klankbord dient voor het middenveld. Die blijft verder werken rond de beslissing van 23 april.

De vierde actie die we ondernemen, zijn de overlegplatformen per Natura 2000-gebied. Per speciale beschermingszone zullen ze worden opgestart. Dat zal pas gebeuren in januari 2015. We willen eerst de communicatie zuiver stellen, de brieven versturen. Pas als dat goed loopt, zal men per beschermingszone alle betrokkenen rond de tafel brengen en nagaan wat dat concreet oplevert. Dat is allemaal in overleg gebeurd.

Mijnheer Sintobin, het zijn niet alleen de landbouwbedrijven die een effect hebben. Dat weten we en dat is ook meegenomen in de beslissing. Dat zal ook een effect hebben op kmo's enzovoort. Het zullen niet alleen landbouwers zijn die eventuele problemen krijgen met de vergunning. Dat kan ook voor kmo's, maar ook het verkeer heeft een impact. Daarom wordt er, als er een vergunning wordt gevraagd, niet alleen uitgezocht wat het effect is van die stikstofdepositie, er worden ook horizontale maatregelen genomen om de totale stikstof te verminderen. Mobiliteit wordt dus ook meegenomen in het minderingsbeleid dat de overheid voert.

De bedrijven die het zwaarst worden getroffen, noemen wij de rode bedrijven. Die vallen boven de 50 procent kritische drempelwaarde. Het gaat om een 140-tal bedrijven. Voor hen is dat een heel zwaar moment. Ze krijgen die brieven, en daarin staat wel dat ze kunnen telefoneren, maar we kunnen ons voorstellen dat sommige mensen daar zodanig door zijn getroffen dat ze niet naar de telefoon grijpen en niet meer goed weten van welk hout pijlen maken. Er is op vraag van de voorzitter van deze commissie afgesproken dat die mensen persoonlijk zullen worden gecontacteerd door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Psychologisch en emotioneel is het een goede zaak om dat op die manier wat beter op te volgen. Dat zal dan ook gebeuren.

Als men mij een lijst vraagt van alle bedrijven en in welke categorie ze vallen, dan is mijn antwoord: dat gaat niet. We zitten met heel strikte privacyregels, die we niet zomaar kunnen vrijgeven. Dat was een van de redenen waarom het versturen van de brieven wat vertraging opliep. Het is geen excuus, maar goed, de brieven zijn er nu. De privacywetgeving kijkt natuurlijk ook mee, en daar moeten we ons aan houden. De gegevens van die bedrijven kunnen we niet zomaar ronddelen. We kunnen hen wel zelf contacteren vanuit onze diensten, maar we kunnen dit niet verspreiden bij lokale besturen of andere organisaties. Als die overlegplatformen per speciale beschermingszone worden opgestart, dan zullen de lokale besturen daarbij worden betrokken. Dan zullen we in januari meer zicht krijgen op wat dat zal betekenen voor de gemeenten. Daarvoor vragen we dus nog wat geduld. Die informatie komt nog.

Er is ook gevraagd naar het flankerend beleid. In het debat van vorige week is dat wat verwaterd, omdat de oppositie de nadruk vooral op de negatieve boodschappen heeft gelegd, wat ook haar taak is. Het is goed om weten dat er in het kader van de begroting 2015 extra middelen zijn vrijgemaakt voor het uitvoeren van de instandhoudingsdoelstellingen. Er is 5 miljoen euro extra vrijgemaakt in budgettair niet evidente tijden om de IHD's op het terrein uit te voeren, maar ook in het kader van het flankerend beleid zoals dat is afgesproken in de beslissing van 23 april 2014.

We beseffen dat dat geen evidente beslissing is. Daarom zijn we heel stapsgewijs te werk gegaan. We proberen zo veel mogelijk in overleg te gaan, de zaken zo goed mogelijk af te toetsen. Ik kan wel richtinggevende cijfers geven. Misschien is het goed dat u zou weten welke bedrijven in welke categorie vallen. Dit gaat over maximumbedragen. De groene categorie van bedrijven, die geen problemen

hebben en onder de kritische drempelwaarde van 3 procent vallen, bevat afgerond 21.000 bedrijven. De oranje categorie bevat 1420 bedrijven en de rode – de meest kritische – categorie schatten we op 140 bedrijven.

Die zaken moeten goed worden opgevolgd en met veel zorg worden bekeken om er voldoende evenwicht in te vinden, zoals we dat in de voorbije legislatuur hebben gedaan. Ik ben ervan overtuigd dat dit dossier in deze commissie nog aan bod zal komen. Het is een suggestie van mij aan het parlement om de IHD's geregeld op te volgen en te bespreken.

De voorzitter: Alle vragen zijn nu aan bod gekomen. Ik stel voor dat we na de beslissing op het einde van de vorige legislatuur, dit hier snel terug opnemen. Als we straks de regeling der werkzaamheden bespreken, kunnen we uitzoeken of dat inderdaad interessant zou kunnen zijn. Dit lijkt een interessant voorstel.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Al bij al was het toch interessant om deze vraag te stellen, gelet op de vele aansluitingen en de interessante informatie die we van u hebben gekregen, dat moet ik toegeven. Alleen is er nog de kwestie van de brief: is hij duidelijk of niet duidelijk? Volgens mevrouw Peeters is hij niet duidelijk. Alleen al het feit dat er een helpdesk is, zegt iets. We zien wel. Zoals u hebt geschetst, komen er nog andere initiatieven voor de getroffen bedrijven.

Ik zit nog altijd in mijn maag met die 140 rode bedrijven, zoals u die noemt, minister. U zegt dat u iemand van de VLM langs zult sturen om op de koffie te gaan en te vragen hoe het gaat. Misschien kunnen we meteen ook Boeren op een Kruispunt sturen. We moeten die mens toch een toekomstperspectief kunnen bieden. Je kunt toch niet zomaar tegen iemand zeggen dat zijn levenswerk ten einde is en dat was het dan, want zijn bedrijf wordt gesloten omdat er natuurgebieden in stand moeten worden gehouden. Daar staat niets tegenover, enkel een engagement van u.

Er komt een flankerend beleid, maar in uw antwoord heb ik geen echt concrete maatregelen voor de bedrijven gehoord. Ofwel moeten we het bij die mensen hebben over een relocatie van het bedrijf. Hoe zit het met de grondenbank? En er zijn nog zaken die vaag blijven. U stelt dat u iemand gaat sturen van de VLM, om eens te kijken hoe het gaat in deze moeilijke tijden. Ik had meer concreet beleid verwacht. Ik weet wel dat we in de beginfase zitten, maar het is vergelijkbaar met iemand die van vandaag op morgen te horen krijgt dat hij zijn werk kwijt is. Het is nog veel erger, het gaat in veel gevallen over een levenswerk, waarin miljoenen euro's zijn geïnvesteerd. En plotseling staan ze daar. En wat nu? Daarop heb ik geen antwoord gekregen.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Ik ben nog vergeten om u een gelukkige verjaardag te wensen, voorzitter. Dat doe ik dan ook maar, alle anderen doen het, ik kan niet anders.

Minister, het is goed dat u de stand van zaken hebt gegeven. Ik merk dat de collega's daaraan behoefte hadden, iedereen trouwens. Het is ook goed dat u erop wijst dat er in het regeerakkoord extra middelen zijn afgesproken voor de instandhoudingsdoelstellingen. We hebben het vorige week wel tussen de regels door gehoord van de minister-president, maar er werd niet echt de nadruk op gelegd. Ook wij vonden het bijzonder belangrijk dat er extra middelen zouden komen. Het gaat om 30 miljoen euro, als je alles bij elkaar zet. Dat dient natuurlijk niet enkel voor flankerend beleid, maar voor het geheel van de verschillende acties die nodig zullen zijn om de instandhoudingsdoelstellingen uit te werken. Ik dank u dus voor uw overzicht.

De heer Lode Ceysens (CD&V): Minister, als ik kijk naar het totale aantal bedrijven in groen, oranje en rood, vraag ik me af of u weet of er in die eerste zending ook al oranje en rode bedrijven zaten. Of was dat een volledig groene zending?

We delen inderdaad allemaal de bekommernis over die maximaal 140 bedrijven. Het staat als een paal boven water dat het nieuws daar heel zwaar zal aankomen. Ik zou toch pleiten voor enige voorzichtigheid, niet qua begeleiding, daarvoor moeten we kijken wat we kunnen doen. Ik zou wel heel voorzichtig zijn met Boeren op een Kruispunt. Daarmee zeg je al dat het 'over and out' is. Dat is slechts een bedenking die ik maak.

We kunnen vandaag nog geen pasklare antwoorden bieden. De middelen zijn uitgetrokken. Vandaag moet meer dan ooit de hand aan de ploeg worden geslagen, om ervoor te zorgen dat we zo snel mogelijk duidelijkheid kunnen bieden aan degenen die zich in die rode categorie bevinden.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Minister, bedankt voor uw antwoord. Ik had specifiek gevraagd welke bedrijven in welke code zitten. Dat was een vraag naar de cijfers. Ik begrijp wel dat het gaat om de privacywetgeving. Het is alleszins handig dat we nu weten hoeveel bedrijven in welke code zitten.

Mijnheer Sintobin, de brief is misschien niet superduidelijk, maar wat ik wilde benadrukken was dat er in sommige gemeenten brieven zijn toegekomen, zoals u ook hebt gezegd, en bij andere nog niet. Vooral dat wekt onrust. Nu hebben wij duidelijk de redenen daarvoor gekregen. De helpdesk wordt anders overbevraagd. Natuurlijk hebben sommige landbouwers nu al een brief gekregen en anderen niet, en dat wekt onrust. Het is een bekommernis.

Ik ben alleszins blij dat we die omzendbrief mogen verwachten. Ik denk niet dat die al is toegekomen. Dat zal een verhelderend hulpmiddel zijn voor de lokale en provinciale besturen. Dat is een positief element.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik dank u voor uw antwoord, minister. Ik noteer de herbevestiging namens de Vlaamse Regering in verband met het flankerend beleid. Dat houdt enerzijds financiële compensaties in en anderzijds de begeleiding van deze bedrijven. In sommige gevallen zal dat een begeleiding zijn naar hervestiging.

Ik denk meer specifiek aan de begeleiding die momenteel bestaat in het kader van het flankerend beleid bij grote infrastructuurwerken. In sommige situaties kan dit mede inspirerend zijn. Daarmee lossen we de huidige grote zorgen niet allemaal op, maar we bieden toch enig soelaas en perspectief aan de getroffen bedrijven.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, in onze beslissing van april zit niet alleen de uitvoering van de IHD's, maar ook het flankerend beleid. Ik heb dat nu niet in detail weergegeven, die vraag werd ook niet gesteld. Daar zit uiteraard een grondenbank in, overgangsmaatregelen, herstructureringsbegeleiding en de volledige landinrichting. Al die zaken zijn uitdrukkelijk opgenomen in de beslissing van 23 april 2014. Dat blijft verder lopen.

Het is op dit moment onmogelijk te zeggen welk bedrijf zeker moet stoppen of zeker een probleem zal hebben. Via bepaalde kaarten kunnen we ongeveer bepalen hoe groot de impact zal zijn, maar pas als zo'n bedrijf een nieuwe vergunning aanvraagt, moet het onderzoek gebeuren. Op basis van de nieuwe aanvraag zullen experts uit de PAS-werkgroep het effect onderzoeken op de omliggende speciale beschermingszones. In sommige gevallen zal die impact heel groot zijn en dan is een nieuwe vergunning of uitbreiding niet mogelijk: dan zal

het flankerend beleid moeten starten. Er is een heel lange overgangsfase gepland tot 2030. Dat staat zo in de beslissing.

In het flankerend beleid wordt sterk ingezet op wetenschappelijk onderzoek en nieuwe technieken. Voor de bedrijven op de rode lijst zou het wel eens kunnen dat ze door nieuwe technologieën en investeringen kunnen blijven bestaan. Op dit moment kunnen we niet zeggen welk bedrijf onder die 140 valt en zeker moet verdwijnen. Dat maakt het zo moeilijk om te communiceren: elk geval is anders. Telkens zal de impact moeten worden onderzocht op maat van het bedrijf en het gebied eromheen. Dat moeten we doen. Daarom zijn de brieven voorzichtig opgesteld, we moeten de PAS het werk laten doen.

Ik ben het met jullie eens dat we zo snel mogelijk wat meer duidelijkheid en rechtszekerheid moeten bieden. Dat is ook mijn bekommernis. Daar werken we aan. We willen een individuele aanpak van die 140 meest kwetsbare bedrijven, we willen het gesprek met hen aangaan. We moeten hen uitleggen wat ik hier nu zeg. We kunnen samen naar oplossingen zoeken en naar hun plannen kijken. Dat is belangrijk. Dat wordt verder opgevolgd en ter harte genomen.

Ik heb net gewezen op die tweeduizend brieven die verstuurd werden. Mevrouw Peeters, u vroeg of daar ook rode bedrijven tussen zitten. Neen, die komen nog aan de beurt. Daardoor is er op die tweeduizend brieven nog maar weinig reactie gekomen aan de telefoon. We moeten dat een beetje nuanceren en verder opvolgen.

Nogmaals, iedereen beseft, en ik voel dat ook hier, dat dit geen evidente oefening is. We zitten in Vlaanderen met een heel specifieke situatie: de ruimte is beperkt, we moeten zoeken naar een goed evenwicht. In een aantal gevallen zullen we moeilijke beslissingen moeten nemen en dan zal het erop aankomen om een goed flankerend beleid te voeren. Er moeten goede overgangsmaatregelen worden genomen, dat moet op een menselijke manier gebeuren zodat we drama's kunnen vermijden. Dat is alleszins ook mijn betrachting.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de effecten van neonicotinoïden op het vogelbestand – 21 (2014)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, het was mijn bedoeling om deze vraag om uitleg in de commissie Landbouw te stellen. Ik ga in deze legislatuur voor mijn fractie Landbouw opvolgen, maar het is goed zo.

We gaan dus van start met de neonicotinoïden. Het mogen dan wel bijzonder doelmatige pesticiden zijn, ze hebben ook een heel bedenkelijke reputatie. Ze hebben een negatief effect op insecten en vogels enzovoort, wat we collateral damage kunnen noemen.

Het was al bekend dat ze rampzalig zijn, maar uit nieuw onderzoek blijkt dat de effecten nog veel verder reiken. Uit een recente studie van Radboud Universiteit en Sovon blijkt dat de pesticiden ook grote gevolgen hebben op typische landbouwvogels als de veldleeuwerik en de spreeuw. Vooral voor de leeuwerikpopulatie dacht men lang aan een gebrek aan voedsel- en nestgelegenheid. Nu blijkt dat de invloed van de neonicotinoïden op die populatie zeer groot is.

Het Nederlandse onderzoek toont aan dat een van die neonicotinoïden, namelijk Imidacloprid, in het oppervlaktewater gevolgen heeft voor vijftien insectenetende vogels. De achteruitgang van de soorten is zeer divers en ruimtelijk bepaald. Die ruimtelijke effecten zijn direct gerelateerd aan de hoeveelheid nanogram per liter: meer dan 20 nanogram per liter blijkt een duidelijk effect te hebben over een periode van twintig jaar. De eerste gegevens dateren van 1995.

Indien die hoeveelheid groter is dan 20 nanogram, krijg je een jaarlijkse achteruitgang van gemiddeld 3,5 procent per vogelsoort in dat geval. Het bewuste neonicotinoïde is geproduceerd door Bayer en is wereldwijd het meest gebruikte insecticide. Het is een systemisch pesticide dat in het plantenweefsel wordt opgenomen en het garandeert van binnenuit bescherming tegen vraat van insecten. In realiteit blijkt dat maar een beperkt deel van het product door de plant wordt opgenomen en er heel erg veel van in de bodem en dus ook in het oppervlaktewater terecht komt.

Nederland heeft een onderzoek gedaan over een lange periode met niet minder dan 800 meetpunten. We zijn gelukkig Nederland niet, maar ik wacht het antwoord van de minister af om te weten hoe erg het bij ons wel is. Er zijn meetpunten in Nederland waar de norm tot 25.000 keer werd overschreden. De onderzoekers stellen dat als je gewoon het beekwater zou oppompen en dat over de akkers zou sproeien, dat evenveel effect zou hebben als het product zelf. Dit toont aan dat het effect groot is. Als bijen of hommels met dat water in contact komen, sterven ze binnen de 24 uur. Het zijn dus grote concentraties met een grote impact, laat dat duidelijk zijn.

Het is moeilijk om voor België een beeld te krijgen van de situatie. Wel blijkt uit cijfers van Phytofar dat ongeveer 112.000 hectare besproeid is met het product. Dat is toch een vrij grote hoeveelheid. Vlaanderen meet pas sinds 1 januari 2014 de concentraties van 3 van de 9 neonicotinoïden. De namen doen niets ter zake. Het is voorlopig dus onmogelijk om uit deze data trends voor Vlaanderen af te leiden. Dat is jammer. Het feit dat de vogelpopulaties en de soorten die bij ons voorkomen, zeer gelijklopend zijn met die uit Nederland, maant ons aan tot heel grote voorzichtigheid in het gebruik van het product. Meer zelfs, heel veel specialisten stellen dat een compleet of blijvend verbod op neonicotinoïden aan de orde is, wenselijk is en zelfs noodzakelijk is.

Minister, zijn er studies bekend waaruit blijkt dat er ook in Vlaanderen een causaal verband is tussen neonicotinoïden in het oppervlaktewater en sterfte bij gewervelde dieren? Welke houding neemt de Vlaamse Regering aan ten opzichte van het gebruik van neonicotinoïden? Is het gebruik in Vlaanderen nog toegelaten en onder welke voorwaarden? Indien het nog toegelaten wordt, zijn er dan plannen om het gebruik volledig te verbieden of te verstrengen? Ondersteunt de Vlaamse Regering een potentieel Europees verbod? Wil Vlaanderen een voortrekkersrol opnemen om tot een dergelijk Europees verbod te komen?

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, u zult zich herinneren dat onze gewezen collega Tine Eerlingen vorige legislatuur, in het kader van haar bekommernis om de bijen, het onder andere ook heeft gehad over de neonicotinoïden. Die bekommernis delen wij in elk geval.

Collega Caron confronteert ons vandaag met bijkomende studies in Nederland die de impact op een aantal insectenetende weidevogels aankaart. Vandaar is zijn pleidooi om vanuit een voorzorgsprincipe te kijken hoe we daar in Vlaanderen op reageren, absoluut op zijn plaats. Zeker als we zien dat de verkoop van neonicotinoïden in België gestegen is van 47 ton in 2007 tot meer dan 50 ton in 2011, moeten we ons toch wel afvragen wat er allemaal mee gebeurt, vooral

omdat die cijfers niet heel duidelijk zijn. Wat we exporteren, weten we niet. We kunnen niet zeggen dat die 50 ton allemaal hier wordt gebruikt, u weet dat beter dan ikzelf. Langs de andere kant kennen we ook niet de hoeveelheid geïmporteerd zaaigoed dat ook behandeld is. Het voorzorgsprincipe blijft overeind.

Een tweede element dat ik wil aanbrengen, is de verstrenging die we in Europa zien, waar men nadrukkelijk in de richting van die groep van negen stoffen kijkt en men strenger gaat optreden. Dat gegeven noopt Vlaanderen in elk geval tot grote voorzichtigheid. Ik ben zeer benieuwd naar de concrete antwoorden van de minister op de vragen van onze collega.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, mijnheer Caron, ik heb de voorbije legislatuur goed met u samengewerkt in de commissie Cultuur. Ik dacht dat ik u zou moeten missen, maar de eerste dag komt u al naar de commissie Leefmilieu. Fantastisch dat we elkaar hier kunnen treffen.

Uw vraag is heel terecht. De bezorgdheid voor de neonicotinoïden in het oppervlaktewater en het effect voor gewervelde dieren en de bijen is ons natuurlijk bekend. U verwijst naar een specifieke studie. Die studie is ons op dit moment nog niet bekend, maar we kennen wel de effecten en we zijn daar al langer mee bezig. Het is trouwens zo dat tijdens de voorbije legislatuur mijn collega die toen bevoegd was voor Landbouw, en ikzelf vanuit Leefmilieu ons heel vaak hebben gemengd om daar rekening mee te houden en om telkens te screenen en te kijken welke producten nog kunnen worden vermeden.

U weet dat dit ook heel sterk wordt bepaald vanuit Europa. Op Europees niveau hebben wij al heel vaak een heel sterk standpunt ingenomen om ook de beperkingen op Europees vlak door te trekken.

De toelating voor gewasbeschermingsmiddelen is natuurlijk een federale bevoegdheid. Het is een federale toelatingsprocedure. Er zijn nog een aantal gewasbeschermingsmiddelen op dit moment toegelaten, waaronder ook de neonicotinoïden. Een overzicht van die producten vindt u op de federale website www.fytoweb.fgov.be.

Telkens wordt die informatie aangepast, wetenschappelijk, maar ook via monitoringgegevens. De federale overheid probeert dat ook aan te passen telkens wanneer er nieuwe kennis is, wanneer er nieuwe gegevens zijn. Men volgt er ook die nieuwe tendensen.

Ook vanuit Vlaanderen volgen we dat. We kunnen die toelatingen niet weigeren. We hebben die bevoegdheid niet met betrekking tot die productnormen en die toelatingsprocedure. Dat weet u. Dat neemt echter niet weg dat onze wetenschappers zich verder bekwamen qua inzichten, dat we daar ook rekening mee houden, dat we die standpunten ook mee in overweging blijven nemen, ze formuleren ten overstaan van de federale overheid, maar ook Europees wegen op het Belgische standpunt. België heeft trouwens altijd een heel eenduidig standpunt gehad, waarbij werd gewezen op het belang daarvan.

We volgen dat dus zeker op. We kennen en delen die bezorgdheid. We blijven die formuleren. We weten dat men ook federaal telkens opnieuw bijstuurt en bekijkt welke producten en alternatieven er zijn. Als men producten kan schrappen die neonicotinoïden bevatten, dan doet men dat ook stapsgewijs, ook volgens de nieuwe inzichten die er zijn en de monitoring die ter zake gebeurt. Dat is dus de stand van zaken. Dat wordt zeker verder opgevolgd.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het genoeg is trouwens wederzijds. De heer Vandaele zegt: "Toch iemand die goed met Bart Caron kon samenwerken." Als wij het al kunnen...

Voorzitter, ik ben vergeten u een gelukkige verjaardag te wensen. (*Gelach*)

Dat heeft alleen te maken met de stress die ik moest ondergaan met het uitspreken van het woord 'neonicotinoïden'. Ik was eerlijk gezegd helemaal de kluts kwijt.

Ik ben ook blij dat u zegt een stevig standpunt in te nemen, zeker in Europa, met betrekking tot die producten. We hebben echter inderdaad maar een beperkte bevoegdheid. Dat weet ik ook. In ieder geval nodig ik uw mensen en diensten uit om ook kennis te nemen van het onderzoek, dat ook in Nature is gepubliceerd, toch een gerespecteerd blad als het gaat over dit soort onderzoeksmateriaal. Ik nodig hen uit om dat na te gaan, om ter zake verder een gepast beleid te voeren en er ook bij de federale overheid op aan te dringen dat er kritisch zou worden omgegaan met de erkenning en het verder hanteren van dit soort producten. Dit is een voorbeeld van een product dat zo schadelijk is dat we echt wel vrij drastisch moeten zoeken naar oplossingen en zeker maatregelen moeten nemen. Ik ben blij dat u die bekommernis deelt, maar we mogen dit zeker niet loslaten. Dit lijkt me ook iets dat nog eens zal terugkeren in deze commissie en in de commissie Landbouw.

De voorzitter: Ik wil even duiden waarom we dat vandaag hier hebben behandeld. Er werd gevraagd naar de effecten op het vogelbestand, en dat valt veeleer onder Leefmilieu dan onder Landbouw.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanpassing van de kaart van overstromingsgevoelige gebieden – 40 (2014)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, minister, geachte leden, op het eerste gezicht leek het enigszins een verwonderlijke regeringsbeslissing. Minister, op 1 juli 2014, na de verkiezingen, maar toch vóór het regeerakkoord werd gepresenteerd aan het parlement – er hebben duidelijk nog een aantal ministerraden plaatsgevonden – keurden de destijds bevoegde ministers, uzelf en uw collega Crevits, in toepassing van het fameuze besluit van 2006 met betrekking tot de watertoets een aanpassing goed van de kaarten voor de overstromingsgevoelige gebieden en de watertoets. Die nieuwe kaarten zijn vanaf deze maand van toepassing.

Iedereen weet dat die watertoetskaarten, die kaarten met betrekking tot de effectief en potentieel overstromingsgevoelige gebieden, zeer belangrijk zijn bij de afweging over de vraag of een beleidsbeslissing, het verstrekken van een vergunning en dergelijke meer, al dan niet een impact heeft op de waterhuishouding. Die kaarten zijn dus van zeer groot belang.

Met die nieuwe kaarten wordt het statuut van een hele reeks gebieden gewijzigd. Ik ga ze natuurlijk niet allemaal overlopen. Er zijn een heleboel bekkens waar aanpassingen zijn gebeurd. Voor de effectieve overstromingsgevoelige gebieden

gaat het over een vermindering met ongeveer 9000 hectare, wat toch behoorlijk veel is. Voor de mogelijk overstromingsgevoelige gebieden gaat het over nog veel meer, namelijk een vermindering met 90.000 hectare.

Minister, vandaar de logische vraag: kunt u wat meer duiding geven bij die beslissing? Ik veronderstel dat daar wel een goede verklaring voor is. Dit is natuurlijk wel opvallend. We weten dat de uitdagingen op het vlak van water in het licht van de toenemende klimaatverandering toenemen. Het is dus eigenaardig dat er een vermindering is van die effectief en mogelijk overstromingsgevoelige gebieden. Welke adviezen werden daarvoor ingewonnen? Een aantal van die zones werden geschrapt omdat ze "minder relevant" zouden zijn. Op basis van welke criteria is dat gebeurd?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, het is me toch opgevallen dat de heer Sanctorum u geen gelukkige verjaardag heeft gewenst. Ik kan moeilijk geloven dat dit een vergetelheid is geweest. (*Gelach*)

De voorzitter: Mijnheer Vandaele, ik heb bijna drie kussen van hem gehad toen hij naast me stond.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Ik wil me niet bemoeien, maar het is me opgevallen. (*Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde*)

Ik begrijp zijn bezorgdheid. We moeten inderdaad natuurlijk niet lukraak effectief of mogelijk overstromingsgevoelige gebieden gaan schrappen als we weten dat door de opwarming van de aarde enzovoort de overstromingsproblematiek en periodes van zware neerslag in de toekomst alleen maar zullen toenemen. Toch is het verfijnen van de kaart zoals dat nu is gebeurd, mijns inziens een goede zaak.

U weet dat ik afkomstig ben uit de kustregio. Die regio zat bijna volledig in de overstromingsgevoelige zone. Het gevaar kwam daar natuurlijk uit de zee, terwijl we weten dat er behoorlijk wat afgedamd is. Ook is men daar momenteel het masterplan tegen de duizendjarige stormen aan het uitvoeren. Maar goed, er moest toch voor bouwaanvragen enzovoort telkens die hele procedure worden doorlopen. Er moesten adviezen worden gevraagd aan polders en wateringen, met veel werk voor de gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar enzovoort, terwijl dat alles eigenlijk weinig impact heeft. Het gevaar kwam niet van het land, maar wel uit de zee.

Ik heb die gevallen eens overlopen, uit nieuwsgierigheid. In dit geval en ook in de andere gevallen lijkt die verfijning me toch een verbetering, die in elk geval heel wat administratieve rompslomp wegneemt, zonder dat dit met betrekking tot de problematiek van de wateroverlast schade geeft. Die bezorgdheid blijft immers ook bij ons.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Voorzitter, ook onze fractie wenst u uiteraard een fijne verjaardag toe. Iedereen moet natuurlijk meedoen met de hoop. Jaja, ik ken de regels van het parlement.

Eind juli was er zware wateroverlast in de regio Pittem-Ardoeie-Wingene. Er was sprake van erg hevige regenval, met hoeveelheden van 70 tot 100 liter per uur. Eerdere regenval en een hagelstorm hadden gezorgd voor het dichtslibben van die gronden, zodat het spaarbekken in Pittem het vele water niet kon slikken en het water een nabijgelegen woonwijk instroomde. We kunnen ons wellicht ook

vragen stellen over de afvoer stroomafwaarts, met andere woorden waarom het water niet weg kon.

Het spaarbekken zelf is heel recent aangelegd, eind vorig jaar, na in 2005 ook al zo'n overstroming te hebben meegemaakt. Dat volstond dus duidelijk niet afgelopen zomer om de wateroverlast in die regio te beperken. De evaluatie van de voorbije overstromingen heeft nogmaals aangetoond dat de realisatie van bijkomende gecontroleerde overstromingsgebieden en spaarbekkens alleen niet zal volstaan. Dat moet passen binnen die drietrapsstrategie. Zo niet, dreigen de miljoeneninvesteringen van belastinggeld voor bufferbekkens al snel ontoereikend te zijn bij piekneerslag zoals in Pittem. Bovendien moeten ook bijkomende beschermingsmaatregelen worden uitgewerkt voor de woningen gelegen in de omgeving van zo'n bufferbekken. We willen verder vragen om net als tijdens de vorige legislatuur de voortgangsrapportage van de resolutie Wateroverlast voort te zetten in deze commissie of eventueel in een apart op te richten wateroverlastcommissie zoals tijdens de vorige legislatuur.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Sanctorum, het antwoord is eigenlijk al gegeven door de heer Vandaele. Ik moet daar eigenlijk niet veel meer aan toevoegen.

Het klopt dat daar niets meer achter moet worden gezocht dan het meest recent en accuraat omzetten van de informatie die we hebben. Er zijn geactualiseerde modellen geweest van de bevaarbare en onbevaarbare waterlopen. We hadden die nodig voor de overstromingsgevaarkaarten die aan Europa moesten worden bezorgd in het kader van de Europese Overstromingsrichtlijn. Op die manier hadden we een uniform set van kaarten die we hebben aangepast aan de actuele situatie. Het is trouwens afgesproken dat die kaarten telkens zo accuraat en recent mogelijk moeten zijn.

Het klopt dat er in totaal 9000 hectare van de kaart is verdwenen. Het gaat over drie grote gebieden: de havendokken, de poldergebieden en de mijnverzakkingsgebieden. Het grootste van 7000 hectare bestaat vooral uit havendokken die daar onterecht in opgenomen waren. Deze fouten zijn er nu uitgehaald.

Hetzelfde geldt voor de poldergebieden. De heer Vandaele had het daarnet al over de reden. Het klopt dat die gebieden verkeerdelijk waren opgenomen terwijl zij niets te maken hebben met bevaarbare of onbevaarbare waterlopen. We zijn ook bezig met de verdediging van de kust. We doen zware investeringen tegen de grote kuststormen. Wat wij al hadden vastgelegd, hield de investeringen daar een beetje tegen. We konden die niet uitwerken omdat het geen mogelijk overstromingsgebied was. We zaten daar dan ook vast. In overleg met het Agentschap Maritieme Dienstverlening en met de kustgemeenten zijn die gebieden er dan ook uitgenomen.

Ook de mijnverzakkingsgebieden zijn daar uitgenomen. Zij waren gebaseerd op oude kaarten. Het ging om een afbakening waar zich in de toekomst eventueel verzakkingen zouden kunnen voordoen. We hebben ervoor gekozen om ze daar uit te halen omdat zij daar niet thuishoren. Het gaat over een andere problematiek dan overstromingen. Uiteraard worden zij wel nog in kaart gebracht.

Wij hebben dat niet zomaar gedaan. Dat is besproken in de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid. Vandaaruit kwam het voorstel om die gebieden daar uit te lichten. U zult intussen misschien al hebben gezien dat daar een aantal extra gebieden aan toegevoegd zijn op basis van die recente informatie.

Daar zijn geen negatieve opmerkingen over gemaakt. Er was een positieve evaluatie van de coördinatiecommissie. De verschillende betrokken sectoren zijn daarover ingelicht.

Mevrouw Soens, de voorbije legislatuur hebben wij een prioriteit gemaakt van de aanpak van overstromingen, op basis van die drietrapsraket. We hebben nagenoeg de volledige resolutie uitgevoerd en heel wat stappen gezet. Dit stopt nu niet, die aanpak moet worden voortgezet. We moeten ook telkens leren uit incidenten die zich voordoen. U verwijst naar een heel specifieke situatie waarbij er een aantal coördinatieproblemen waren over wanneer het water wel en niet in het overstromingsgebied mag worden toegelaten. We moeten daaruit leren en nagaan hoe we dit in de toekomst kunnen vermijden.

Het gaat hier over een onderwerp dat planmatig verder zal worden aangepakt. Water zal trouwens een heel belangrijk luik zijn. U zult dat binnenkort kunnen zien in de beleidsnota die binnenkort in het parlement zal worden ingediend.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik had hetzelfde probleem als de heer Sintobin: de vraag was ingediend en ik had nog geen antwoord van de Vlaamse Milieumaatschappij gekregen. Ze hebben inderdaad hetzelfde verhaal verteld: het eruit halen van de mijnverzakkingsgebieden, de waterlichamen, een meer gedetailleerde modellering.

Ik zal mijn vraag misschien anders formuleren. Ik begrijp het als u er niet meteen op zult kunnen antwoorden omdat het een bijkomende vraag is. Het is misschien interessant om te weten hoeveel hectare bebouwbare oppervlakte van statuut veranderd is, op basis van die meer gedetailleerde modellering en op basis van het feit dat de risico-inschatting van de zeeoverstromingen niet meer wordt gemaakt.

Ik heb nog een opmerking voor de heer Vandaele. Ik ben blij dat de continuïteit is verzekerd en dat u uw rol als zowel de behoeder van de minister als van de commissievoorzitter blijft spelen. Ik heb dat in de vorige legislatuur ook gemerkt. De continuïteit is dus verzekerd.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik zal uw bijkomende vraag beantwoorden zodra we dat hebben laten opzoeken door de VMM. Ik kan daar nu niet op antwoorden. Ik heb ook de kaarten niet bij, en zeker niet de verschillen tussen de verschillende kaarten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over effecten van het vernietigen van peren op planten en dieren

– 42 (2014)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, minister, collega's, ik zal het niet hebben over de geopolitieke toestanden en het

importverbod van Rusland. Ik heb begrepen dat het morgen in de commissie Landbouw is geagendeerd. U zult er dan ongetwijfeld meer details over geven.

Mijn vraag gaat over de impact van het gebruik van het product ethefon op planten en dieren, meer in het bijzonder op de dassenpopulatie. Door het Russische invoerverbod kunnen de Belgische fruitboeren rekenen op overheidssteun voor het niet oogsten van peren. Ze zijn dan wel verplicht een deel van hun oogst te vernietigen. Ze mogen daarbij ethefon gebruiken, een chemische stof die het rijpingsproces versnelt. De peren worden besproeid, vallen op de grond en worden machinaal vernietigd.

Het product staat weliswaar op de positieve lijst van de Federale Overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, maar die beoordeling is van toepassing op 'normaal' gebruik. Het ethefongebruik in deze situatie is atypisch en wordt op grote schaal georganiseerd. Ook om die reden waarschuwde toxicoloog Jan Tytgat reeds voor de gevaren van ethefon bij mensen: gevaar voor brandwonden en ademhalingsproblemen als je van dichtbij met het product in aanraking komt. Er is niet direct een groot risico voor de volksgezondheid, maar zo'n stof kan voor acute risico's zorgen in bepaalde omstandigheden. Bij de consumptie kan er een acute cholinesterase-intoxicatie optreden. Aan mensen moet alleszins de raad gegeven worden het afgevallen fruit niet op te eten. Dat lijkt me nogal logisch.

Dat gaat over menselijke consumptie. De vraag is of er gevaar is of een risico voor bepaalde dieren en in het bijzonder voor de das. In de Limburgse fruitstreek wordt toch bezorgd gereageerd wegens de nabijheid van dassenburchten. De das staat in Vlaanderen op de rode lijst en heeft het statuut van bedreigd dier.

U bent minister van Natuur. Ik vraag me af of dit een element is geweest in de afweging over het gebruik van ethefon bij peren, maar ook bij de vele andere fruit- en groentesoorten die in de uitbreiding werd toegestaan.

Is het gebruik van ethefon veilig voor de omgeving, in het bijzonder voor grote en beschermde zoogdieren zoals dassen? Wat is de geschatte impact op die populaties?

Werden in gebieden waar de das voorkomt, maatregelen getroffen om het risico op ethefonblootstelling te minimaliseren, bijvoorbeeld door het fruit zo kort mogelijk op de grond te laten liggen en zeer snel machinaal te vernietigen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, mijnheer Sanctorum, dit ligt in de lijn van het antwoord dat ik daarnet aan de heer Caron gaf. Het al dan niet toelaten van het gebruik van ethefon is een federale bevoegdheid, de FOD Volksgezondheid moet er een toelating voor geven. Dat heeft hij ook gedaan: voor een beperkt en tijdelijk gebruik van dat product. Dat is in overeenstemming met de Europese verordening die bepaalt dat het product kan worden gebruikt in noodsituaties en voor een beperkte tijd.

Het is zo dat, als de toelating wordt gegeven door de FOD Volksgezondheid, Veiligheid en Voedselketen, ook wordt bekeken wat de effecten zijn op mensen en dieren die zich in de omgeving bevinden. De mogelijke schadelijke effecten worden bekeken. Ook de hoeveelheid, de dosering en dergelijke spelen natuurlijk een rol. Dat alles wordt bekeken op het moment dat de toelating wordt gegeven, ook deze keer.

Het Europees Voedselveiligheidsorgaan heeft in 2008 een uitgebreide risicoanalyse laten maken over dat product. De tests bekeken ook de directe

toxiciteit op basis van dierproeven en houden ook rekening met de mogelijkheid dat het in de voedselketen terechtkomt. De algemene conclusie was dat de risico's op vergiftiging voor de mens en de verschillende onderzochte diergroepen, laag waren. Er is ook gekeken naar de impact van ethefon en afbraakproducten op het waterleven en op bijen, wormen, vogels en zoogdieren.

Hoe zit het in Vlaanderen? De toelating werd dus federaal gegeven. Het is niet zo dat wij specifieke toelatingen kunnen of mogen geven. Het is heel beperkt toegepast. In het totaal gaat het om 800 hectare op een totale oppervlakte van 9000 hectare. De impact zal dus sowieso beperkt zijn.

Uiteraard moeten we er voorzichtig mee zijn. De fruitteeltsector moet de oogst die daardoor is losgekomen, het losgekomen fruit, ter plekke machinaal vernietigen. Na de behandeling met het product wordt ook een extra controle uitgevoerd op het terrein om te bekijken wat het effect is en of er voldoende werd vernietigd. Uiteraard moeten de vruchten nadien verhakseld worden en mogen ze niet worden gebruikt als diervoeding.

Dit is de stand van zaken van hoe het product beperkt gebruikt is in het licht van deze crisis.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevorde (Groen): Voorzitter, minister, ik heb toch nog een suggestie. Ik begrijp dat er een risicoanalyse wordt gemaakt van die stof, niet alleen wat betreft de menselijke consumptie, maar ook het effect op 'wildlife', op dieren en planten. Ik weet wel ongeveer hoe zulke inschattingen worden gemaakt. Dat gebeurt inderdaad op basis van data, van dierproeven en er is misschien toch wel wat onderzoek gedaan bij bepaalde populaties en naar het effect van bepaalde stoffen, maar al bij al is het niet zo gemakkelijk om dit in te schatten.

Het lijkt me nuttig, minister, om in de zones waar het product werd gebruikt, die fameuze 800 hectare, een opvolging te organiseren. Zijn er populaties van bepaalde grote zoogdieren, zoals de dassen, die toch een vergroot risico hebben als ze ethefon consumeren? Misschien kan het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) een soort eenmalige monitoring organiseren op basis van wat de afgelopen maanden is gebeurd. Ik geef u deze suggestie graag mee, ik denk dat het ons alleen maar wijzer kan maken.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik heb uw suggestie genoteerd. Ik zal bekijken of het INBO dit kan doen, of het daar de mogelijkheid toe heeft. Ik heb het in elk geval genoteerd en ik zal het met de mensen van het INBO bespreken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de toekomst van Indaver – 45 (2014)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, de hoofdaandeelhouder van het Vlaamse afvalverwerkende bedrijf Indaver, het Nederlandse

Delta, zoekt voor eind 2014 een koper voor zijn belangen in Indaver. De Nederlandse provincie Zeeland, voor 50 procent aandeelhouder van Delta, pruttelde blijkbaar een beetje tegen. Er zijn debatten geweest daar in de provincieraad omdat die onvoldoende betrokken zou zijn geweest bij de beslissing. In elk geval is het proces in gang gezet en Morgan Stanley zoekt blijkbaar een koper.

Er zijn ook geïnteresseerden, onder meer het Franse Veolia en het Franse Suez Environnement (SITA). Suez is trouwens vandaag al voor de helft eigenaar van de Sleco-wervelbedcentrale van Indaver.

We weten dat de Antwerpse industrie en de Vlaamse overheid samen goed zijn voor 25 procent van de aandelen – eigenlijk zijn ze goed voor 25,1 procent en dat is goed, want dat levert een blokkeringsminderheid op – namelijk 16 procent Vlaamse Milieuholding (VMH) en 9 procent Antwerpse bedrijven, samen dus 25 procent.

Minister, in hoeverre bent u betrokken bij of werd u geïnformeerd over de verkoopplannen van Delta? Hoe staat u tegenover de mogelijke intrede van een Franse groep als hoofdaandeelhouder? Hebt u een strategie voor ogen en zo ja, welke?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, ik sluit me graag aan bij de vraag omdat het uiteraard over een belangrijk bedrijf gaat, belangrijk voor Vlaanderen. Het is kunnen groeien “dankzij de Vlaamse milieuwetgeving”, volgens de gedelegeerde bestuurder van het bedrijf. Daarbij werd belangrijke knowhow opgebouwd die we niet zomaar verloren mogen laten gaan.

Dankzij de kapitaalsinjectie van de Nederlanders kon het bedrijf groeien, er was een echte groeisput de voorbije jaren met een uiteindelijke omzet van 526 miljoen euro. Het bedrijf heeft – terecht – ook Europese ambities.

Wat zich vandaag voordoet, hoeft helemaal geen negatief scenario te zijn. De nationaliteit van wie tot het kapitaal toetreedt, is voor ons niet zo belangrijk. Of dat nu Fransen, Nederlanders of anderen zijn die in Indaver stappen, is voor ons niet zo belangrijk, wel de potentiële groeistrategie en tegelijk ook een Vlaamse verankering. Daarbij is de positie van de Vlaamse overheid uiteraard cruciaal.

Wat ons betreft, is er geen vrees voor wat vandaag op tafel ligt en te gebeuren staat, maar we willen wel de Vlaamse verankering van en voor Indaver duidelijk beklemtonen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, dames en heren, mijnheer Vandaele, het spreekt voor zich dat de VMH met ons contact heeft opgenomen en ons in kennis heeft gesteld van het voornemen van Delta om uit Indaver te stappen.

De aandeelhouderstructuur van Delta kent u waarschijnlijk: Zeeland heeft 50 procent, Noord-Brabant 0,05 procent, Zuid-Holland 0,05 procent, 19 Zeeuwse en Noord-Brabantse gemeenten 49,9 procent.

Delta heeft 74,99 procent van Indaver. En dan is er 25 procent plus 1 procent die samen wordt aangehouden door enerzijds een groep industriëlen, namelijk Janssens Pharmaceutica, BASF, Solvay, Tessenderlo Chemie, Bayer en Borealis met samen 9 procent, en anderzijds de VMH met 16 procent.

Dat is de structuur vandaag. Het is niet wijs om daar nu publieke uitspraken over te doen. Ervoor zorgen dat er informatie naar buiten komt die niet kan, zou de beste manier zijn om onze strategie helemaal overhoop te gooien. Ik zal en kan dus geen antwoord geven op uw vraag.

De Vlaamse Regering heeft nog geen standpunt ingenomen ten aanzien van potentiële partners. Ook de VMH heeft nog geen beslissing genomen over het aanhouden, het optrekken of afbouwen van de eigen participatie.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik begrijp dat u niet helemaal in detail kunt gaan en heb daar begrip voor. Maar voor ons is het belangrijk dat de Vlaamse verankering blijft zoals die vandaag bestaat. Die moet ook in de toekomst worden gewaarborgd. Het zou kunnen dat als er nieuwe kopers komen, ze wel willen intreden, maar dan op voorwaarde dat het Vlaamse belang wat vermindert. Daar zouden wij niet blij mee zijn.

Mijnheer Bothuyne, het klopt dat een participatie, zelfs een buitenlandse, niet meteen slecht moet zijn. Gevoelsmatig heb ik het meer voor Nederlanders dan voor Fransen, maar dat ligt aan mij. Dat hoeft niet meteen slecht te zijn.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Er is een cursus Frans in huis, mijnheer Vandaele.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Dat hoeft niet meteen slecht te zijn, want ik begrijp dat de mensen bij Indaver zeggen dat ze wat projecten hebben kunnen doen in Duitsland en Ierland dankzij Delta, en ook hier een nieuwe installatie hebben gebouwd voor behandeling van medisch afval, en er zijn zelfs nog plannen in andere buitenlanden. Maar goed, men mag ook geen bedrijfsgeheimen onthullen. Dat kan allemaal wel, maar ik pleit ervoor om de Vlaamse verankering in het oog te blijven houden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Lode Ceyskens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het opleggen van een ambtshalve/wettelijke hypotheek door het agentschap Inspectie RWO – 24 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Minister, bij het opruimen van mijn bureau, kwam er toch nog een vraag naar boven. Halfweg juni kwam dat onderwerp ook nog in de actualiteit.

Ongeveer vier jaar geleden ondervroeg ik uw voorganger, minister Muyters, over de wettelijke hypotheek. Ik vond het onrechtvaardig dat met dit drukking-instrument, wat het toch is, soms ook niet-overtreders van bouwovertradingen konden worden getroffen.

Ik geef een eenvoudig voorbeeld: iemand begaat een bouwinbreuk, er wordt een wettelijke hypotheek gelegd op die persoon zijn goederen, inclusief het huis van zijn of haar ouders, of de onverdeeldheid ervan, maar daarmee dus ook de volledige woning. Concreet betekent dat dat broers en zussen ook mede-eigenaar zijn van een woning die op dat moment totaal onverkoopbaar is. Dat lijkt me toch

onrechtvaardig. Men kan toch moeilijk verwachten dat men opdraait voor de bouwovertreiding van zijn familieleden.

Het antwoord van minister Muylers op 15 december 2010 was heel duidelijk. De Hypotheekwet moest daarvoor worden aangepast. Ik citeer minister Muylers: "Ik stel voor dat u een voorstel formuleert aan het federale niveau waarbij de Hypotheekwet wordt gewijzigd. Daarin staat immers dat wie een verbintenis heeft, die met al zijn goederen moet nakomen."

Mijn verbazing was vrij groot toen we twee jaar later hoorzittingen organiseerden over het ontwerp van decreet Onroerend Erfgoed, waarin we het over diezelfde wettelijke hypotheek hadden. Toen zei de vertegenwoordiger van het notariaat het volgende: "Deze sanctie is soms misschien overdreven zwaar, en in andere gevallen misschien een waardeloze waarborg: alles hangt immers af van de hypothecaire toestand van de goederen van de veroordeelde of diegene die de minnelijke schikking aangaat. Een persoon die zijn goederen overmatig heeft beleend en gehypothekeerd, wordt eigenlijk minder getroffen door de maatregel. De sanctie is wel heel zwaar daar de wettelijk hypotheek zich uitstrekt tot alle zakelijke rechten die toebehoren aan de betrokkende (veroordeelde of diegene die de minnelijke schikking heeft aangegaan). Vooral in geval van minnelijke schikking valt er voor te vrezen dat deze hypotheek op alle onroerende goederen van de betrokkene misschien wel eens een hinderpaal zou kunnen worden om een minnelijke schikking aan te gaan. Het lijkt ons in dit geval evenwichtiger om de hypotheek te beperken tot het onroerend goed zelf. Het decreet zou uitdrukkelijk moeten bepalen hoe deze hypotheek moet genomen worden (op basis van welk document zal de hypotheekbewaarder ze inschrijven, en voor welke bedragen ?) en zal – nog belangrijker – dienen te bepalen hoe deze hypotheek kan doorgehaald worden. Ter zake zou best overleg gepleegd worden met de vereniging van hypotheekbewaarders."

U begrijpt mijn verwarring. Het zou natuurlijk kunnen zijn dat de betreffende notaris en zijn werkgroep van notarissen niets van hypotheekwetgeving kent, maar u begrijpt dat mijn nieuwsgierigheid toch gewekt werd. Omdat ik een nieuwsgierige mens ben, zocht ik wat verder en vond een tekst van notaris Dirk Michiels, 'Hypotheek' in de 'Notariële fundamente' van 5 november 2011. Een hypotheek wordt hierin als volgt gedefinieerd: "Hypotheek is een zakelijk recht op onroerende goederen, die verbonden zijn ter voldoening van een verbintenis. Zij is uit haar aard ondeelbaar en blijft voor het geheel bestaan op al de verbonden onroerende goederen, op elk van die goederen en op ieder gedeelte ervan. Zij volgt die goederen, in welke handen zij ook overgaan." Maar een stukje verder in datzelfde artikel lees ik ook: "Wij zijn met andere woorden van oordeel dat ook inzake hypotheek toepassing moet gemaakt worden van het evenredigheidsvereiste om eventuele problemen op te lossen. Dit vereiste kan uiteraard slechts gelden als een algemene richtlijn; concrete gevallen zullen desgevallend aan het Grondwettelijk Hof moeten worden voorgelegd. Een hypotheek zou dus inderdaad gelden voor alle verbonden onroerende goederen maar de decreetgever kan die zelf definiëren en dient daarvoor het evenredigheidsprincipe te respecteren."

Minister, dit dossier kwam half juni nog eens op een pijnlijke manier in de aandacht. Ik las toen dat enkele oud-leiders van de jeugdvereniging KLJ 35 jaar na datum nog een hypotheek op een eigendom kregen, omwille van hun betrokkenheid bij een bouwbedrijf van de jeugdvereniging. In het licht van het evenredigheidsprincipe kan dat tellen. Die zaak heeft me ertoe aangezet om na 4 jaar de vraag nog eens boven te halen.

Minister, is de Hypotheekwet grondig aangepast sinds december 2010? Kennen de notarissen de Hypotheekwet niet, of is Vlaanderen wel degelijk bevoegd om

het voorwerp van de wettelijke hypotheek decretaal te definiëren? Sluit u zich aan bij het antwoord van uw voorganger op 15 december 2010? Bent u van oordeel dat we het voorwerp van de ambtshalve/wettelijke hypotheek beter zouden moeten of kunnen definiëren? Op welke manier kunnen we, zelfs met de beste regelgeving ter wereld, voorkomen dat administraties absurde interpretaties en toepassingen van de regelgeving voor laten gaan op zinnigheid, haalbaarheid en relevantie? Wanneer denkt u het handhavingsplan te herzien?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Wat de heer Ceyskens al niet vindt op zijn bureau als hij dat eindelijk eens opruimt! De heer Ceyskens lijkt te suggereren dat minister Muyters hem destijds geen correct antwoord heeft gegeven. Ik zeg wel "lijkt te suggereren", want we kennen hem als een minzaam en verdraagzaam man, die zeker nooit kritiek zou geven op zijn medemens, laat staan op een minister, laat staan op een minister van een bevriende partij.

Als ik eens snel door de documenten van de voorbije jaren blader, denk ik een deel van het antwoord te vinden in de chronologie. Ik kan mij vergissen, maar ik denk dat het antwoord op uw vraag van minister Muyters dateert van 2010, en toen was er blijkbaar nog onduidelijkheid over de interpretatie. Die onduidelijkheid, heb ik de indruk, is nadien eerst weggenomen in een omzendbrief en daarna helemaal door de verankering van de interpretatie in het handhavingsdecreet op de omgevingsvergunning. Volgens mij was er inderdaad destijds onduidelijkheid over de interpretatie, maar is die gaandeweg weggewerkt. Maar ik begrijp wel dat u minister Muyters er allerminst van wou betichten dat hij u onvolledig had geïnformeerd.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ceyskens, u vraagt of ik vind dat de handhaving en regelgeving rechtvaardig moeten worden toegepast. Het antwoord daarop kan heel eenvoudig ja zijn, en dat is ook zo. Dat moeten we doen.

U verwijst naar de wettelijke hypotheek. Het klopt dat het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) daar een beroep op kan doen, maar dat is geen must. Zij kunnen dus een hypotheek vestigen op alle zakelijke rechten van de veroordeelde of de overtreder. Dat komt voort uit het Decreet Algemeen Milieubeleid (DABM), de Vlaamse Wooncode, het Monumentendecreet en de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO). Ik kan u al die bepalingen bezorgen.

De VCRO stelt dat deze wettelijk hypotheek dient als waarborg voor de schuldvordering bij een in gebreke blijvende veroordeelde voor een stedenbouwkundig misdrijf. De toepassingsmodaliteiten van deze wettelijke hypotheek zitten inderdaad in de Hypotheekwet, nog altijd een federale wet, die heel lang geleden in het Belgisch Staatsblad is verschenen, namelijk op 22 december 1851, als mijn informatie correct is. Daar staat dat het gaat om "een zakelijk recht op onroerende goederen, die verbonden zijn ter voldoening van een verbintenis. Zij is uit haar aard ondeelbaar en blijft voor het geheel bestaan op al de verbonden goederen, op elk van die goederen en op ieder gedeelte ervan. Zij volgt die goederen, in welke handen zij ook overgaan." Tot daar het artikel in de Hypotheekwet.

Dat belet echter niet dat het voorwerp van de hypotheek kan worden gedefinieerd. De vraag is of het wel wenselijk is om bijvoorbeeld de hypotheek te beperken tot de onroerende goederen waarop het misdrijf betrekking heeft. Ik sluit me daarvoor aan bij wat mijn voorganger heeft verklaard. Als je een wettelijke hypotheek legt op een onroerend goed waarop een bouwovertrading

rust, kan het ook wel eens dat dat een waardeloze hypotheek wordt. Als door een veroordeling een constructie moet worden afgebroken en je legt een waarborg op die constructie, ben je daar niet veel mee. Dan is het logisch dat je het op een andere eigendom van de veroordeelde legt. Uiteraard mag dat niet worden misbruikt en moet het op een rechtvaardige manier worden toegepast.

Er is ook nog altijd zoiets als behoorlijk bestuur en het evenredigheidsbeginsel. Deze principes maken deel uit van het beleid. Elke bestuurshandeling moet redelijk zijn en verenigbaar met het gezond verstand. Alle diensten moeten het behoorlijk bestuurlijk beleid en het evenredigheidsbeginsel toepassen.

Wie geconfronteerd wordt met zo'n hypotheek, heeft de mogelijkheid om die te laten doorhalen of verminderen. Men kan daarvoor gerechtelijke stappen ondernemen. De secretaris-generaal van Ruimte Vlaanderen en de administrateur-generaal van de Inspectie hebben trouwens een gezamenlijke beleidsrichtlijn uitgevaardigd met betrekking tot de behandeling van verzoeken tot gehele of gedeeltelijke doorhaling van een wettelijke hypotheek.

Deze richtlijn werd ook besproken op de stuurgroep Handhaving en door de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid aanvaard. De beleidsrichtlijn geeft aan in welke gevallen een vraag tot doorhaling van de wettelijke hypotheek kan en moet worden ingewilligd, zelfs wanneer de herstelmaatregel nog niet is uitgevoerd. Die richtlijn heeft tot doel elk verwijt van rechtsmisbruik te vermijden. Dat kunt u terugvinden op www.ruimtelijkeordering.be. De ambtenaren van de betrokken administratie moeten die naleven.

De betrokkene kan zich in laatste instantie richten tot de rechtbank van eerste aanleg voor de doorhaling of vermindering van de inschrijving. Ten slotte zal dit instrument, en het gebruik ervan, ook aan bod komen in het nieuwe Handhavingsprogramma waar u naar verwijst. Dat is nu in voorbereiding. Het zal duidelijke en concrete richtlijnen bevatten over het gebruik van het instrument. U vraagt naar een timing. De bedoeling is om dat in 2015 aan het parlement voor te leggen. Dit kader moet volstaan om onrechtvaardige toepassingen of toepassingen buiten proportie van de wettelijke hypotheek te vermijden en ervoor te zorgen dat een en ander oordeelkundig en volgens het principe van behoorlijk bestuur wordt toegepast. Daarvoor hebben we geen wijziging van de federale Hypotheekwet nodig. We moeten er zelf voor zorgen dat we daar op een ernstige en rechtvaardige manier en volgens de principes van behoorlijk bestuur mee omgaan.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

De heer Lode Ceyssens (CD&V): Ik dank u voor uw antwoord, minister, en vooral voor die laatste zin.

Ik kan me vinden in uw redenering om het te beperken tot het onroerend goed zelf. Dat was de suggestie van de vertegenwoordiger van het notariaat in het kader van het decreet Onroerend Erfgoed. Alleen, stel dat men verder gaat dan het betreffende onroerend goed, dan gaat men natuurlijk wel heel erg ver als men daar ook nog goederen in onverdeeldheid gaat bij betrekken.

U kent het verhaal van de jeugdvereniging: 35 jaar na datum werd onroerend goed van de toenmalige hoofdleder gehypothekeerd. Men kan in dat geval de hypotheek doorhalen maar dat is de omgekeerde wereld. Mensen die er slechts zijdelings bij betrokken zijn, worden 'collateral damage', en ze moeten zelf het initiatief nemen en naar de rechter stappen.

Van wanneer dateert de beleidsrichtlijn?

Nogmaals, ik heb van uw voorganger begrepen dat het decretaal en wettelijk gezien niet anders kon door de Hypotheekwet. Hij heeft ook verwezen naar de wet van daags voor Kerstmis 1851. De vertegenwoordiger van het notariaat heeft er ons op gewezen dat de wet is wat ze is. U kunt als decreetgever wel bepalen dat men niet alles in hypotheek moet leggen. Bestaat daar vandaag een wettelijke basis voor? Of moeten we daar nog een initiatief voor nemen?

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ceyskens, wat u zegt, heb ik net proberen uit te leggen. Er is de Hypotheekwet, maar Vlaanderen kan die zelf redelijk en rechtvaardig toepassen, daarom is de beleidsrichtlijn uitgevaardigd. Ik zal de exacte datum daarvan opzoeken en aan u bezorgen. Ik heb die nu niet bij me. U kunt die informatie ook vinden op de website.

Natuurlijk is er ook het handavingsprogramma. Dat komt eraan in 2015. Daar zal een duidelijk kader moeten worden uitgewerkt, zodat men dat, in verhouding tot wat er is, op die manier gaat toepassen in de praktijk. We moeten het gezond verstand en een behoorlijk bestuur toepassen. In die zin volg ik u.

Het is niet wijs om hier over individuele dossiers te beginnen praten. We zouden in deze commissie kunnen doorgaan op het individuele dossier dat u aanhaalt. Ik vind dat niet wijs, ik ga dat niet doen. Maar het klopt, we moeten ervoor zorgen dat de zaken in de juiste proportie staan. De regels moeten redelijk en rechtvaardig worden toegepast.

De beleidsrichtlijn en het programma dat we volgend jaar klaar hebben, zijn al twee belangrijke stappen om ervoor te zorgen dat dit zo gebeurt.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Ik dank u voor uw antwoord, minister. De voorbeelden die ik gaf, waren louter als dusdanig bedoeld, ik wil me daar verder niet over uitspreken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.